

Ігор-Орест Богачевський народився 7 вересня 1928 року в місті Сокалі у сім'ї адвоката, доктора права Данила Богачевського (1890-1985) та активної громадської діячки Ростислави-Стефанії Ничай (1909-2008). Подружжя Богачевських виховало трьох дітей – математика Ігоря, педагога-філолога Марію Богачевську Одежинську та історика Марту Богачевську Хомяк.

Син Ігор Богачевський (07.09.1928–3.02.2010) став видатним математиком, фізиком і конструктором космічних кораблів, який працював для NASA. Професор Нью-Йоркського університету, автор понад 100 наукових праць з астронавтики і ядерної фізики. Здійснював математичне моделювання ядерних ракетних двигунів і розвитку телефонних мереж.

Нагороджений преміями імені Швелла (1975), Сааті (1980) і Брагіна. Зоряним часом для Богачевського був 1969-ий! Завдяки формулам і математичним відкриттям Ігоря-Ореста Богачевського було розраховано політ на Місяць, повернення спускного модуля на орбітальну станцію «Аполлон-11», а потім і зворотній путь із Місяця на Землю. Проект використав трасу полтавчанина Юрія Васильовича Кондратюка (справжнє Олександр Гнатович Шаргей; 1897-1942) Українця нагородили відзнакою НАСА за розробки для проекту «Аполлон». Формули доктора Богачевського були використані не тільки конструкторами американських космічних систем, а й в авіаційній промисловості. Його велич вклалася в іменну математичну «формулу Богачевського», яка, створена нашим земляком, дозволила американським винахідникам і конструкторам розрахувати повернення спускного модуля на

орбітальну станцію «Аполлон-11» з поверхні супутника Землі, а потім – і зворотний шлях із Місяця на Землю. Без його особистого внеску сам політ американських астронавтів на Місяць, а головне – подальше їхнє повернення додому, були неможливими навіть теоретично.

Ігор Богачевський любив творчість Тараса Шевченка, історію, особливо часів козаччини, цікавився розвитком релігії, бо був глибоко віруючою людиною, та, найголовніше, ніколи не забував своєї Батьківщини – України. Все життя мріяв повернутися на Україну, щоб працювати на кафедрі фізики в ЛНУ імені Івана Франка.

Ігор Богачевський повернувся на Батьківщину: його ім'ям названо Сокальську Малу академію наук учнівської молоді – заклад позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку для обдарованих дітей. Крім того, його ім'я увіковічене в назві однієї з вулиць Сокаля та на меморіальній дошці, встановленій на фасаді будівлі МАН.

З ініціативи родини Богачевських для обдарованих учнів Сокальщини, слухачів МАН, з 2022 року запроваджено іменні премії з природничо-математичного та гуманітарного напрямків. За результатами 2021-2022 навчального року премії отримали: Бик Ірина та Коновалець Катерина, 2022-2023 н. р. – Гладюк Ірина та Матолінець Соломія, 2023-2024 н. р. – Мисик Дарія, Бик Андріана-Христина, 2024-2025 н. р. – Теслюк Вікторія, Груша Ірина. Марта Богачевська Хомяк пише: «Тішуся, що можу хоч в цей малий спосіб оприємнити Вам і Вашим учням цей тяжкий період у нашій спільній історії. Подивляє Ваш запал і здорова настирливість до праці».

Сьогодні у надскладний час війни родина Богачевських знову з Україною. Племінниця Ігоря Богачевського – Дора Хомяк, президентка благодійної організації та фонду Razom for Ukraine, проводить велику волонтерську діяльність.

У рамках міжнародного проєкту «Квести: відкриваємо скарби рідного краю» творчою командою учнів і педагогів МАН створено квест «До вершин науки з Ігорем Богачевським». Всі бажаючі можуть у цікавій і пізнавальній формі квесту ознайомитися із закладом, дізнатися про особливості навчання та

вшанувати пам'ять видатного вченого – нашого земляка Ігоря Богачевського. Варто також відвідати тематичну виставку «Трагічні скрижалі української науки», яка експонується в Сокальській МАН.

Нехай слова українського філософа Григорія Сковороди про те, що «знамениті земляки є нашими духовними орієнтирами, вчителями, нашою духовною опорою і гордістю перед усім світом», нагадуватимуть про повернення забутих або замовчуваних імен вчених, народжених українською землею у різні часи і епохи.